

TARIMSAL YAPILAR

Prof. Dr. Metin OLGUN

**Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü**

HAFTA	KONU
1	Giriş, İklimsel Çevre ve Yönetimi – Temel Kavramlar
2	İklimsel Çevre Denetimi – Isı ve Nem Dengesi
3	İklimsel Çevre Denetimi – Yalıtım, Havalandırma ve Aydınlatma Sistemleri
4	Tarım İşletmelerinde İşletme Merkezi ve Düzenlenmesi
5	Kırsal Konutlar
6	Hayvansal Üretim Yapıları, Süt Sığırı Ahırları – Bağlı Duraklı Sistemler
7	Süt Sığırı Ahırları – Serbest ve Serbest Duraklı Sistemler
8	Besi Sığırı Ahırları
9	Buzağı ve Genç Hayvan Ahırları – Özel Bölmeler
10	Koyun Ağılları
11	Tavuk Kümesleri
12	Bitkisel Üretim Yapıları – Seralar
13	Koruma ve Depolama Yapıları – Hangarlar, Tahıl Depoları, Yem Depoları, Meyve ve Sebze Depolama Yapıları
14	Gübre Yönetimi ve Biyogaz Tesisleri

1. GİRİŞ, İKLİMSEL ÇEVRE ve YÖNETİMİ – TEMEL KAVRAMLAR

Kırsal alanda bulunan ve tarımsal faaliyetlerde kullanılan her türlü yapı ve tesis, *tarımsal yapılar* olarak adlandırılır. Tarımsal işletmelerde bulunan söz konusu yapı ve tesisler esas olarak 6 ana grupta toplanabilir. Bunlar:

- Kırsal konutlar,
  - Hayvansal üretim yapıları,
  - Bitkisel üretim yapıları,
  - Koruma ve depolama yapıları,
  - Ürün değerlendirme ve pazarlama yapıları,
  - Diğer yapı ve tesisler
- şeklinde sıralanabilir.

TARIMSAL YAPILARA YAPILACAK YATIRIMIN MİKTARI

- *İşletmenin tipi*
- *İşletmenin büyüklüğü*
- *İşletmenin verimliliği ve gelir düzeyi*
- *İklim koşulları*
- *İyelik duygusu*

Yukarıda belirtilen faktörlere ek olarak, tarımla uğraşan halkın kökeni, gelenek ve görenekleri, kültür düzeyleri, tarım sisteminde ortaya çıkan değişiklikler, çeşitli araç ve gereçlerin kullanılması, ulaşım ve pazar durumu gibi faktörler de yapılara yapılacak yatırıma etkiler.

TARIMSAL YAPILARIN FONKSİYONLARI

Tarımsal yapıların inşa edilmesindeki temel amaçlar şöyle sıralanabilir:

- Tarımsal üretimi artırmak, bitkisel ve hayvansal ürün kaybını en az düzeye indirmek,
- Tarımsal ürünlerin elde edilmesinde iş ekonomisi sağlamak ve üretim maliyetlerini düşürmek,
- Tarımsal ürünleri ve özellikle de gıda maddeleri ile kullanılan araç ve gereçleri daha iyi koruyabilmek,
- Tarımsal yapı ve tesislerin inşaat maliyetlerini, kendilerinden beklenen fonksiyonlardan fedakarlık yapılmaksızın en az düzeye indirmek,
- Çiftçi ailesinin gelir ve yaşam düzeyini yükseltmek.

TARIMSAL YAPILARIN GENEL ÖZELLİKLERİ

- Tarımsal yapı ve tesisler üretim amacıyla kurulurlar.
- Kırsal alandaki yapılar, arazi maliyetlerinin genellikle düşük olması nedeniyle daha geniş alanlar üzerine kurulduklarından tek katlı veya iki katlı olarak yapılırlar.
- Kırsal alanda kurulacak yapılarda kullanılacak yapı malzemeleri genellikle yöresel malzemelerden seçilir.
- Tarımsal yapılar kullanım amacına uygun olarak planlanıp projelenmeli ve olanak oranında ekonomik olmalıdır.
- Tarımsal yapılar planlanırken çok yönlü kullanım olanakları önemle dikkate alınmalıdır.
- Tarımsal yapıların planlanıp projelenmesinde yörenin iklim koşulları mutlaka dikkate alınmalıdır.
- Tarımsal yapıların planlanmasında fonksiyonel planlama ilkelerine uyulmalıdır.
- Tarımsal yapılarda yer seçimine gereken önem verilmelidir.